

Односи Русије и САД последњих година нису се могли назвати срдчним, а питање ракетног штита НАТО у Европи било је један од главних камена спотицања. Недавни избори за председника Русије и вето Русије и Кине у УН поводом сукоба у Сирији изазвали су жучне реакције и Москве и Вашингтона, да се у појединим тренуцима лаицима чинило да се две силе поново враћају на времена хладног рата. Отворени проблеми ипак нису спречавали сарадњу у бројним областима и повремено дијалог највиших представника две државе, попут недавног сусрета Дмитрија Медведева са Бараком Обамом у оквиру самита у Сеулу, иначе четвртим сусретом на маргинама великих догађаја.

Иако никакав помак по питању главног проблема, односно ракетног штита, није постигнут, оба председника су оставила отворен простор за даљи дијалог. Новинарима у Сеулу Обама је сутрадан разјаснио да споразум с Москвом може да реши само ако добије двопартијску подршку. Тренутне околности, када у САД предстоје председнички избори, свакако да нису погодни за крупне одлуке и решавање крупних проблема у узајамним односима, али изјаве Медведева и Обаме сугеришу да двома силама међусобни конфликт и обнављање хладног рата нису у интересу, посебно не Русији којој предстоји велика модернизација армије и развој привреде усмерене на високу технологију. Уколико победи Обама, може се очекивати да ће две државе покушати да нађу начина да ускладе интересе, а врло значајан сигнал у том правцу ће бити и предстојећи сусрет Обаме и Путина у Кемп Дејвиду, планиран за крај маја. На дневном реду самита биће даље смањење нуклеарних арсенала и питања противракетне одбране. Како пише Глас Русије, и поред тога што Москва претњу схвата као реалну, „није није чињеница да ће у Кемп-Дејвиду Москва и Вашингтон ући у клинч поводом тематике разоружања“.

Конфронтација, како каже Глас Русије, није потребна никоме, а Обама и Путин су се 10. марта договорили у телефонском разговору да ће „пропагандне трикове предизборних кампања оставити ван разматрања“. Са своје стране, Русија је већ учинила огроман искорак у правцу учвршћивања сарадње са САД, тиме што је снагама САД и НАТО,

поред коридора кроз Русију према Авганистану који функционише већ четири године, понудила на коришћење и аеродром Восточни, код Уљановска, један од највећих војних аеродрома Русије који је у стању да прихвати и највеће врсте авиона. НАТО је у Авганистану већ дуже време у логистичком шкрипцу, пошто је у новембру 2011. Пакистан ускратио копнени пролаз за снабдевање трупа, после бројних бомбардовања цивила. Киргистан, у коме САД имају у закупу базу Манас, близу Бишкека, затражио је недавно да се база користи искључиво у цивилне сврхе, због бојазни Бишкека да и сам не постане жртва одмазде. У таквим околностима, аеродром Восточни, који би омогућио не само превоз опреме и машина, већ такође персонала и људства би био моћан ослонац Америке и НАТО, којима би остварио и до 20 -30 000 летова годишње.

Формално, овај предлог би требало да одобри Дума, што највероватније неће бити проблем, а ова понуда, с обзиром на то да је председничка кампања у Русији била пуна антиамеричке реторике, објашњена је руској јавности геостратешким интересом Русије и великом зарадом које ће имати аеродром и локална благајна, као и другим користима. Руски званичници, попут Сергеја Лаврова такође се труде да демантују оптужбе да ће се аеродром претворити у НАТО базу, наглашавајући да помоћ Атлантском савезу полази од руских интереса. Русија страхује да ће она у случају неуспеха НАТО у Авганистану на крају суочити с високо подигнутим таласом исламског радикализма широм централне Азије, и стога по речима Лаврова, НАТО пре повлачења треба да оствари успех и осигура да Авганистанци буду у стању да бране своју земљу и гарантују прихватљив ниво безбедности.

Након повратка у Кремљ, Путин ће морати да преговара о низу питања са САД и НАТО, а аеродром Уљановск-Восточни ће свакако бити јак адут. Међутим, како коментаришу поједини руски аналитичари, ризик ове понуде може међутим бити врло велик. Превоз НАТО авиона, особља и товара може открити руске војне капацитете потенцијалном непријатељу, и такође негативно утицати на војну и техничку сарадњу Русије са земљама које нису наклоњене Западу или онима које Русију сматрају савезником у борби против западних сила. Улог и жеља Русије за споразумом са САД су очигледно велики, а наредни период ће показати да ли иста жеља постоји и на другој страни.